

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРИВОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Психолого-педагогічний факультет
Кафедра початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Оксана Остроушко

« ____ » _____ 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни
«Методика навчання мистецької освітньої галузі»

Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	01 Освіта/ Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Додаткова спеціалізація	Англійська мова в початковій школі Інформатика в початковій школі
Додаткова спеціальність	053 Психологія
Освітні програми	Початкова освіта. Англійська мова в початковій школі. Початкова освіта. Інформатика в початковій школі. Початкова освіта. Психологія.

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Робоча програма навчальної дисципліни «**Методика навчання мистецької освітньої галузі**» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 Освіта / Педагогіка спеціальності 013 Початкова освіта, додаткових спеціалізацій Англійська мова в початковій школі, Інформатика в початковій школі, додаткової спеціальності 053 Психологія.

Розробники робочої програми:

О. Лисевич, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти

Рецензенти:

О. Павлик, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри початкової освіти

О. Лук'янченко, кандидат педагогічних наук, доцент, кафедри початкової освіти та інноваційної педагогіки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри початкової освіти 31.08.2023 р., протокол № 1.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні вченої ради психолого-педагогічного факультету 31.08.2023 р., протокол № 1.

Завідувач кафедри

Олена Павлик

Робочу програму перезатверджено на 2024-2025 навчальний рік без змін (засідання кафедри початкової освіти від 30.08.2024 р., протокол № 1).

Завідувач кафедри

Олена Павлик

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна: «Методика навчання мистецької освітньої галузі»

Статус: обов'язкова

Мова навчання: українська

Форма здобуття освіти	Курс	Семестр	Загальний обсяг (кредити / години)	Розподіл годин							Форма семестрового контролю
				Аудиторні заняття						Самостійна робота	
				Розом	Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Індивідуальні заняття		
Денна	III	V-VI	6/180	96	32	-	32	32		48	диф. залік, екзамен
Заочна	ЗПОІ	III(0)		20	4	-	-	-			-
	ЗПОІ	V-VI		18	68	-	86	-			залік екзамен
Заочна	ЗПО Іск	II			6		6				
Заочна	ЗПО Іск	II			2		6				екзамен

3. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПІСКА

Навчальна дисципліна передбачена структурно-логічною схемою підготовки фахівців ступеня бакалавра за освітніми програмами «Початкова освіта. Англійська мова в початковій школі», «Початкова освіта. Інформатика в початковій школі», «Початкова освіта. Психологія». Вона пов'язана з такими навчальними дисциплінами, як «Актуальні проблеми української історії та культури», «Загальна педагогіка», «Психологія (загальна, вікова, педагогічна)», методиками навчання різних освітніх галузей та ін. Передумовами опанування навчальної дисципліни є сформованість способів мислення, поглядів, цінностей, що визначають здатність успішно реагувати на соціальні та культурні явища, ефективно засвоювати особливості організації освітнього процесу в початковій школі.

Мета навчальної дисципліни – ознайомити майбутніх вчителів початкових класів зі специфікою організації мистецького процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів,

особливостями навчання, виховання та розвитку молодших школярів у контексті вимог НУШ.

Основні завдання: розкрити специфіку і закономірності методики викладання мистецької освітньої галузі в загальноосвітній школі, допомогти майбутнім вчителям оволодіти складним мистецтвом викладання. Сприяти художньо-освітньому вихованню і самовихованню самих студентів.

Очікувані результати навчання. У результаті вивчення дисципліни «**Методика навчання мистецької освітньої галузі**» студент повинен **знати:**

- про інтеграцію різних видів мистецтв як провідну тенденцію оновлення змісту освіти.
- знати види і жанри мистецтва, специфіку виразних засобів кожного виду мистецтва.
- знати періодизацію та особливості художнього розвитку молодших школярів.
- знати специфіку, розуміти красу і роль національного та зарубіжного мистецтва у житті суспільства, доступно пояснювати це учням.
- знати та розуміти специфіку уроків мистецтва, для проєктування їх у відповідності до сучасних вимог.
- знати прийоми і методи роботи на уроках мистецтва, щоб моделювати уроки різних типів.
- знати теоретичні основи мистецтва (форма, колір, простір, композиція, динаміка, штрих, регістр, мелодія) та завдання до кожної з них у різних видах художньої діяльності.
- знати методи і прийоми керівництва художнім навчанням учнів початкових класів з урахуванням їх вікових особливостей розвитку.
- знати особливості різних художніх технік мистецтва для практичної художньої діяльності учнів початкових класів.
- вміти використовувати теоретичні знання й практичні навички для забезпечення сприйняття учнями дійсності та творів мистецтва за художньо-естетичними законами;
- вміти послідовно і цілеспрямовано розвивати в учнів здатність свідомо сприймати красу довкілля та її художньо-образне відображення у творах мистецтва, виявляючи своє ставлення на рівні емоційно-естетичної оцінки.
- вміти формувати в учнів розуміння спільного і відмінного у різних видах мистецтва, сприяти засвоєнню поняття " мистецтво" як складової світової культури
- вміти розкривати для учнів специфіку мистецтва як особливого способу духовного виробництва.
- вміти забезпечувати учнів знаннями про основні види та жанри мистецтва, специфіку діяльності митців.
- вміти забезпечувати учнів знання про самобутність і своєрідність українського національного мистецтва та його місце у контексті загальнолюдських цінностей.
- вміти організовувати та здійснювати навчальну роботу учнів на уроках та в позаурочний час.
- вміти використовувати художньо-образну мову художніх матеріалів та різноманітних художніх і пластичних технік на заняттях образотворчим мистецтвом.
- вміти виконувати на площині та в об'ємі з натури, по пам'яті та за уявою спрощені, схематизовані зображення різноманітних форм.

Навчальна дисципліна «**Методика навчання мистецької освітньої галузі**» передбачає використання таких **методів навчання:** пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний), репродуктивний, частково-пошуковий, дослідницький, метод проблемного навчання, індукція / дедукція; словесні (бесіда, розповідь, пояснення, навчальна лекція), наочні (демонстрація, ілюстрація), практичні (практична робота).

Формами організації освітнього процесу є навчальні заняття (лекції, практичні заняття, консультації), самостійна робота, виконання індивідуальних

завдань, контрольні заходи; **формами навчання** є фронтальна, групова, індивідуальна. Під час практичних занять організовується робота в малих групах, проводяться навчальні дискусії, презентуються творчі проекти, обговорюються питання, винесені на самостійне опрацювання.

Кращому засвоєнню навчального матеріалу сприяє використання таких **технологій**: дистанційного навчання, модульного навчання, контекстного навчання, проблемного навчання, інтерактивного навчання (технології кооперативного та колективно-групового навчання).

4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

МОДУЛЬ 1. Вступ до курсу.

Тема 1. Основи мистецтва у початковій школі

Вступ до предмету “Методика навчання мистецької освітньої галузі”. Мета і завдання курсу “Методика навчання мистецької освітньої галузі”. Мистецтво та його значення у навчально-виховному процесі початкової школи. Вимоги до вчителя при викладанні мистецтва у початкових класах.

Тема 2. Зміст навчання мистецтву в початкових класах

Принципи визначення змісту мистецтва. Структура програми з мистецтва. Аналіз програми з мистецтва в початкових класах. Типи уроків мистецтва в початковій школі. Програмно-методичне забезпечення та сприятлива психологічна атмосфера на уроці мистецтва. Організаційно-технічні засоби для викладання мистецтва в початковій школі. Значення шкільного кабінету з мистецтва.

Тема 3. Види і жанри мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи

Поняття про малюнок, його види й образотворчі засоби. Малювання плоских предметів. Перспективне малювання (загальні поняття і методи перспективного зображення; зображення плоских і об’ємних предметів у перспективі; зображення форм рослинного світу; малювання натюрморту; малювання інтер’єра і пейзажу; малювання форм тваринного світу; зображення людини). Поняття про живопис, його види й образотворчі засоби. Поняття про колір та його властивості. Матеріали та приладдя для роботи фарбою. Початкові вправи. Малювання умовно-плоских та об’ємних предметів. Малювання натюрморту. Малювання пейзажу. Малювання голови і постаті людини. Тематична композиція (теоретичні основи композиції; особливості композиції дитячих малюнків; робота над сюжетною композицією).

МОДУЛЬ 2 МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 1. Методичні засади викладання мистецтва в початковій школі

Особливості викладання мистецтва в початкових класах на сучасному етапі. Становлення і розвиток методики викладання мистецтва як науки. Методи і засоби навчання образотворчій грамоті в початкових класах. Педагогічні умови опанування образотворчим мистецтвом молодшими школярами. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку у процесі опанування образотворчим мистецтвом.

Тема 2. Методичні прийоми та послідовність малювання з натури

Методика навчання молодших школярів малюванню з натури. Зміст занять малювання з натури. Принципи побудови геометричних фігур. Методичні особливості навчання малюванню учнів молодших школярів. Послідовність навчання мистецтва молодших школярів. Особливості структури уроку мистецтва при застосуванні живописних матеріалів. Особливості структури уроку мистецтва при застосуванні графічних матеріалів.

Тема 3. Специфіка декоративного малювання

Основи декоративно-прикладного мистецтва для учнів молодших класів. Ознайомлення учнів з творами декоративно-прикладного мистецтва в 1-4 класах. Види орнаментів і їх використання.

Тема 4. Пластичні матеріали та їх властивості

Поетапні прийоми роботи з пластичними матеріалами. Пластичні матеріали та їх властивості. Поетапність та технологічні прийоми роботи: а) пластиліном; б) пластичним тістом. Особливості структури уроку мистецтва при застосуванні пластичних матеріалів.

МОДУЛЬ 3. СПЕЦИФІКА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Тема 1. Стилi у музиці. Дитячий репертуар для слухання та виконання.

Тема 2. Класифікація музичних жанрів. Первинні, вторинні жанри. Вокальні й інструментальні жанри.

Тема 3. Виконавство. Групи, види, назви голосів.

Тема 4. Музичні інструменти. Види оркестрів, їх склад.

МОДУЛЬ 4. «ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»

Тема 1. Історія музичного виховання молодших школярів. Системи музично-естетичного виховання.

2. Основні тенденції розвитку соціально-культурної сфери та музичної освіти на сучасному етапі.

МОДУЛЬ 5. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Тема 1. Зміст музичного навчання молодших школярів. Аналіз програм і підручників. Урок музики як основна форма. Види діяльності на уроках музики. Методи музичного навчання. Розвиток основних музичних здібностей. Творчість на уроках музики.

МОДУЛЬ 6. «ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВУ ТА ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ»

Тема 1. Способи активізації образотворчої діяльності в 1-4-х класах

Творча активність школярів початкової школи. Активізація дитячої творчості в школі. Гра як основний засіб активізації дитячої творчості.

Тема 2. Особливості організації естетичного сприймання У початковій школі

Шляхи удосконалення сприймання та оцінювання мистецьких творів молодшими школярами. Особливості сприймання явищ природи та суспільного життя. Методи організації естетичного сприймання молодших школярів. Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок молодших школярів з мистецтва: а) Обсяг знань, умінь та навичок молодших школярів з мистецтва. б) Особливості

оцінювання шестирічних першокласників. в) Критерії та норми оцінювання знань, умінь та навичок молодших школярів).

Тема 3. Планування уроків мистецтва в початковій школі

Основні вимоги до планування роботи вчителя мистецтва. Види навчальних планів з мистецтва в початкових класах. Складання календарних планів з мистецтва в початкових класах. Тематичне планування навчального матеріалу з мистецтва.

Тема 4. Методика проведення позакласної роботи з мистецтва

Значення і місце позакласної роботи з мистецтва. Види і форми позакласної роботи. Зміст і методи проведення занять. Оцінювання дитячого малюнка й аналіз творчих робіт. Аналіз дитячого малюнка. Контроль та оцінювання дитячого малюнка. Аналіз творчих робіт з мистецтва учнів молодших класів. Організація пізнавально-творчої активності й спостережливості учнів. Пізнавально-творча активність школярів початкової школи. Умови які сприяють успішному розвитку самостійності, ініціативи в процесі навчання образотворчому мистецтву. Найбільш ефективні способи розвитку спостережливості молодших школярів. Роль екскурсії в розвитку спостережливості учнів.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма здобуття освіти						Заочна форма здобуття освіти					
	з них						з них					
				лаб	інд	сам				лаб	інд	сам
				ор	д	р				ор	д	р
				т	уа	о				т	уа	о
				о	ль	б				о	ль	б
				р	ні	о				р	ні	о
				н		т				н		т
				і		а				і		а
МОДУЛЬ1. ВСТУП ДО КУРСУ												
Тема 1. Основи мистецтва у початковій школі	4				-	4	-	-	-	-	-	
Тема2.Зміст навчання мистецтву в початкових класах	10	2	2	2		4						
Тема3.Види і жанри мистецтва як джерело змісту образотворчої діяльності дітей початкової школи	10	2	2	2		4						
Разом за модулем 1	24	4	4	4	-	12	-	-	-	-	-	
МОДУЛЬ2. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ												
Тема1. Методичні засади викладання мистецтва в початковій школі				-	-	2	-	-	-	-	-	

Тема2. Методичні прийоми та послідовність малювання з натури	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Специфіка декоративного малювання	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема4. Пластичні матеріали та їх властивості	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 2	30	6	6	6	-	14	-	-	-	-	-	-
МОДУЛЬ3. СПЕЦИФІКА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА												
Тема1. Стилi у музицi.	8	2	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема2. Класифікація музичних жанрів	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема3. Виконавство	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема4. Музичні інструменти	8	2	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 3	36	8	8	8	-	12	-	-	-	-	-	-
МОДУЛЬ 4. ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ												
Тема1. Історія музичного навчання молодших школярів	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема2. Основні тенденції розвитку соціально-культурної сфери та музичної освіти на сучасному етапі	4	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 4	8	-	-	-	-	8	-	-	-	-	-	-
МОДУЛЬ5. МЕТОДИКА НАВЧАННЯ МУЗИЧНОМУ МИСТЕЦТВУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ												
Тема1. Зміст музичного навчання молодших школярів Аналіз програм і підручників.	12	2	2	2	-	6	-	-	-	-	-	-
Тема2. Урок музики як основна форма. Види діяльності на уроках музики	18	4	2	2	-	12	-	-	-	-	-	-
Тема3. Методи музичного навчання	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема4.. Розвиток основних музичних здібностей.	10	2	2	2	-	4	-	-	-	-	-	-
Тема5. Творчість на уроках музики.		-	2	2		4						
Разом за модулем 5	50	10	10	10	-	30	-	-	-	-	-	-
МОДУЛЬ6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВУ ТА ПЛАНУВАННЯ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ												
Тема1. Способи активізації образотворчої діяльності в 1-4-х класах	4	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема2. Особливості організації естетичного сприймання у початковій школі	8	2	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема3. Планування уроків мистецтва в початковій школі	8	2	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Тема4. Методика проведення позакласної роботи з мистецтва	8	2	2	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Разом за модулем 6	28	6	6	6	-	8	-	-	-	-	-	-
Загалом годин	180	32	32	32	-	84	-	-	-	-	-	-

6. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Підсумкове оцінювання академічної успішності здобувача вищої освіти визначається за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS і національною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ECTS	100-бальна система оцінювання
екзамен (чотирівнева)	залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-59
незадовільно	незараховано	FX	30-49
		F	0-29

Протягом вивчення дисципліни студенти повинні систематично відвідувати лекції, брати активну участь в обговоренні питань на практичних заняттях, виконувати завдання самостійної роботи та індивідуальні завдання. Обов'язковим є дотримання принципів академічної доброчесності, що вимагає самостійне виконання всіх завдань, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, надання достовірної інформації про джерела використаної інформації.

На практичних заняттях студенти повинні продемонструвати вільне володіння теоретичним матеріалом, уміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності. Активна праця на практичному занятті заохочується у вигляді додаткових балів, які можуть модифікувати підсумковий результат на користь здобувача вищої освіти.

Зразок екзаменаційного білета

1. Цілі і зміст, методика проведення уроків мистецтва. Закономірності процесу засвоєння навчального матеріалу
2. Види музичної діяльності на уроках, їх специфіка
3. Фрагмент уроку для 1-4 класу

Перелік екзаменаційних питань

1. Цілі і зміст, методика проведення уроків мистецтва. Закономірності процесу засвоєння навчального матеріалу
2. Методика вивчення видів мистецтва, методика ознайомлення з ними у початковій школі.
3. Методика вивчення жанрів мистецтва, методика ознайомлення з ними у початковій школі.
4. Методика вивчення мови графіки у початковій школі (зображальні засоби), лінія, штрих, пляма.
5. Методика вивчення композиції у початковій школі, перспектива лінії, плановість простору. Передача пропорцій основної форми, співвідношення частин.

6. Методика вивчення живопису. Види та жанри живопису. Сонячний спектр. Основні, похідні кольори. Колір. Тепла та холодна гама кольорів. Виразальні можливості кольору. Ахроматичні та хроматичні кольори.
7. Методика вивчення живопису . Техніки живопису у початковій школі.
8. Види музичної діяльності на уроках, їх специфіка.
9. Розвиток творчих здібностей молодших школярів на уроках мистецтва.
10. Методика ознайомлення з творами декоративно-прикладного мистецтва в 1-4 кл. Символи та знаки. Українські обереги. Символіка кольору. Поняття про симетрію та асиметрію.
11. Специфіка ознайомлення з творами декоративно-прикладного мистецтва в 1-4 кл: види орнаментів. Правила стилізації.
12. Мета і завдання мистецької освітньої галузі.
13. Державні документи, які визначають зміст роботи вчителя з мистецтва.
14. Сучасні програми та підручники з мистецької освітньої галузі для початкової школи.
15. Форми організації навчання мистецькій освітній галузі.
16. Урок мистецтва як основна форма організації навчального процесу.
17. Провідні види діяльності учнів на уроках мистецтва: художньо-творче самовираження; сприймання, інтерпретація та оцінювання художніх творів; пізнання явищ мистецтва; засвоєння відповідної мистецької термінології.
18. Методика підготовки та проведення позакласних заходів мистецтвознавчого напрямку в початковій школі.
19. Методика проведення уроків малювання з натури. Послідовність роботи.
20. Методика проведення уроків малювання з умовно-пласких предметів простої і складної форми.
21. Методика проведення уроків тематичного малювання.
22. Методика проведення уроків малювання з натури. Передача об'єму.
23. Методика проведення інтегрованих уроків мистецтва.
24. Оцінне судження як форма оцінки на уроках мистецтва.
25. Процес створення малюнка. Композиція малюнка. Послідовність зображення предмета.
26. Живопис предметів. Нетрадиційні техніки малювання, методика їх проведення у 1-4 кл.
27. Види діяльності на уроках музики, їх специфіка.
28. Форми і методи роботи вчителя на уроках мистецтва.
29. Основні види діяльності на уроках мистецтва у 1-4 кл. (малювання з натури, малювання на тему, декоративне малювання, бесіди про мистецтво).
30. Критерії відбору творів просторового та музичного мистецтва для проведення бесід з молодшими школярами.
31. Сучасні програми та підручники з мистецької освітньої галузі для початкової школи. Характеристика тематичних розділів та змісту підручників. Види діяльності школярів, передбачені у змісті підручників з мистецтва.
32. Типологія уроків. Основні етапи навчального процесу. Класифікація уроків за дидактичною метою. Співвідношення уроків різних типів, залежність від характеру навчальної дисципліни, дидактичних цілей і завдань.

33. Структура уроку: внутрішня будова, послідовність етапів. Процесуальна сукупність дидактичних компонентів, дидактична мета уроку та його структура.
34. Використання сучасних технологій на уроках мистецької освітньої галузі.
35. Нетрадиційні форми і методи викладання естетичних дисциплін.
36. Формування етнокультурної компетентності у молодших школярів засобами декоративно-прикладного мистецтва.
37. Принцип тематичності та систематичності і об'єктивність в оцінюванні та обліку навчальних досягнень учнів.
38. Вікова характеристика учнів з огляду їхньої готовності до мистецького навчання і виховання.
39. Взаємозв'язок різних видів мистецтва на уроках мистецької освітньої галузі.
40. Педагогічні умови успішного навчання мистецтву молодших школярів.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Масол Л. М. Навчально-методичний посібник «Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу». Київ: Генеза, 2019. 208 с.
2. Мистецтво : особливості викладання в початковій школі : навчально-методичний посібник / автор-уклад. В. П. Мартинова. Харків : Друкарня Мадрид, **2019**. 111 с.
3. Красовська О.О. Технології викладання освітньої галузі «Мистецтво». Львів: Новий світ-2000, **2020**. 60 с.
4. Красовська О. О. Образотворче мистецтво з методикою викладання у початковій школі : навч. посібник. / О. О. Красовська, – Львів.: «Новий Світ- 2000», **2020**. – 292 с.
5. Сучасні підходи до уроку образотворчого мистецтва: навч.-метод. посіб. для вчителів образотвор. мистецтва / Т. М. Артюшенко та ін.; за заг. ред. Л. В. Сєрих. 2-ге вид. Суми: НІКО, **2015**. 110 с.
6. Турчин Т. М. Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»: навч.-метод. посіб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, **2021**. 281 с.
7. Турчинов, Т. М. Методика навчання освітньої галузі «Мистецтво»: навч.-метод. посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2021. 281 с.
8. Шестобуз О. С. Образотворче мистецтво з методикою викладання в початкових класах: навч.-метод. посіб. Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, **2011**. 140 с.
9. Електронні версії підручників з мистецтва для 4-х класів, НУШ <https://pidruchnyk.com.ua/4klas/obrazotvorche4/>

Допоміжна література

1. Франсуаза Барб-Галль. Як розмовляти з дітьми про мистецтво / пер. з франц. С. Рябчук. Львів : Вид-во Старого Лева, 2014. – 192 с.

2. Арнхейм Р. Мистецтво та візуалізація сприйняття [Електронний ресурс]: https://royallib.com/book/arnheym_rudolf/iskusstvo_i_vizualnoe_vospriyatie.html (дата звернення: 11 жовтня 2024 р.).
3. Калініченко О., Аристова Л. Нова українська школа. Мистецтво. Система уроків за підручником О. Калініченко, Л. Аристової. Видавництво «Освіта», 2019. URL: https://znayshov.com/Books/Details/mystetstvo/1klas/mystetstvo_1_kalinichenko/132
3. Лиса С. І. Формування критичного мислення учнів нової української школи на уроках «Мистецтва» в початкових класах. С. І. Лиса ; МОН України. ПВНЗ «МЕГУ ім. акад. С. Дем'янчука», пед. ф-т, каф. теорії та метод. початкової освіти. Рівне, 2023. 128 с.
4. Луговий В. І. Інтеграція мистецтв у навчальний процес: теорія і практика. Харків: Ранок, 2020. 28 с.
5. Нова українська початкова школа: розвиток емоційного інтелекту молодших школярів: навчально-методичний посібник / [Електронне видання] / О. М. Мельник, Ю. П. Штанько, Г. В. Заставська. Запоріжжя: КЗ «ЗОППО» ЗОР, 2022. 114 с.
6. Ніл Гейман. Мистецтво має значення, бо ваша уява здатна змінити світ, «Видавнича група КМ-Букс» 2020. 112 с.
- pedagogy@kdpu.edu.ua**

Інформаційні ресурси

1. Гриневич Л. Нова українська школа: педагогіка партнерства. 2018. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=8VWuhwv1B2U>
2. Державний стандарт початкової освіти. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
3. Закон України «Про освіту». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / za zag. red. H. M. Bibik. Kyiv : Litera LTD, 2019. 208 s. URL : <https://www.e-litera.com.ua/upload/grade-0/nus-poradnyk.pdf>
5. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
6. Орієнтовні вимоги для контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0924729-18#n6>
7. Цимбалару А. Д. Нова українська школа: освітній простір учня початкової школи: навч.-метод. посіб. Київ : Вид. дім «Освіта», 2020. 160 с. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/navchalno-metodichn-posbniki/dlya-pedagogchnikh-pratsvnikv/navchalno-metodichniy-posbnik-nova-ukrainska-shkola-osvtny-prostr-uchnya-pochatkovo-shkoli/>
8. Як створити шкільний простір, що мотивуватиме учнів навчатися. URL : <https://nus.org.ua/articles/yak-stvoryty-shkilnyj-prostir-shho-motyvuvatyme-uchniv-navchatysya/>